

ğunu tespit etmişlerdir. Jostein Gaarder, *Sofi'nin Dünyası*'nda çocukla filozof arasındaki benzerlikleri şöyle açıklamıştır: “İyi bir filozof olabilmek için gereken tek şey hayret etme yeteneğidir. Küçük çocukların hepsinde de bu yetenek vardır. Çocuklar doğduktan birkaç ay sonra yepyeni bir gerçeklikle karşı karşıya gelirler. Büyüdükçe hayret etme yetenekleri kaybolur gibi olur. Büyüdükçe dünyaya hayret etme yeteneğimizi yitiririz. Bu yitirdiğimiz şey (hayret etme) çok önemli bir şeyimizdir. Filozofların bizde canlandırmaya çalıştıkları şey de budur.” (Şirin'den alıntılanmıştır 1998: 114; Gaarder 1996: 23). Ona göre bir filozof ömrü boyunca duyarlı bir çocuk olarak kalır.

H.-L. Freese çocukların sordukları soruların daha çok hayatın temel konularıyla ilgili olduğunu söylemiştir. Çocukların en çok sordukları soruları şöyle sıralamıştır: Ben kimim? Ben neyim? Nereden geldim? Bu dünya gerçek mi? Başka dünya var mı? Benim dünyam hangisidir? Ölüm nedir? İnsanlar niçin ölür? Ölenler nereye gider? Öbür dünya var mıdır? Freese hemen bu soruların ardından filozofların sorduğu sorular bundan farklı mıdır, diye sormuştur (Bkz. Freese 2002.). Mustafa Ruhi Şirin “Çocukların soruları filozofların soruları kadar ciddidir.”, diyerek bu bağlantıyı açık bir dille ifade etmiştir (Şirin 1998: 113).

Şirin hiç kimsenin söylemeye cesaret edemediği gerçek ve doğru sözü çocukların söylediğini belirtmiştir. Susturulmuş, bastırılmış yığınlar içinde ve gerçeklerin saptırıldığı yerde ve zamanda fitri cesaretini ortaya koymuş ve ‘kral çıplak’ demiştir. Bu yönüyle çocuklarla filozoflar arasında benzerlik vardır. Sokrates de zamanında cesur çocuğun yapmış olduğu eylemi yapmıştır. “Atina uyşuk bir at. Ben de onu uyandırıp canlandırmaya çalışan bir at sineğiyim.” demişti (Şirin 1998:113). Bu bağlamda ‘kral çıplak’ diye bağırın çocukla Sokrates arasında hiçbir fark yoktur.

Çocuk felsefesi hakkındaki kaydedilen yeni gelişmeler diğer bilimlerle olan ilişkilerini de ortaya koymaya başlamıştır. Örneğin çocuk felsefesinin çocuk edebiyatı ile organik bir bağı olduğu tespit edilmiştir.

Bu ilişki sosyal bilimlerin kendi mahiyetinden kaynaklandığı gibi onların güncel kullanımı sonucu bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Bugün çocuklar varlıkla ve hayatla ilgili soyut, metafizik konuları edebi metinler aracılığıyla kolayca öğrenebilmektedir. Bu konuda Gareth B. Matthews şöyle demiştir: „Büyükler çocuklarla konuşmalarında yapmadıkları icraat zor ve sorunlu sorular hakkında tartışmak ve sohbet etmektedir. Peki, çocuklar bizim için zor ve sorunlu olan soruları düşünüp nasıl üstesinden geleceklerdir?” (Bkz. Martens 1997: 20).

Çocuklar bu zorlu soru veya sorunların üstesinden edebi eserler aracılığıyla geleceklerdir. Çünkü edebi eserler çocuklara kurgu kararlılığıyla model bir dünya sunmaktadır. Çocuk o dünya içinde yer alan varlıkları, hayatı, ahlakı, metafizik kavramları tanımaktadır. Gerçek, doğru, yalan, iyi, kötü, kaide, kural, yasak, hak, adalet, erdem, akıllı, aptal, çalışkan, tembel, gece, gündüz, gibi soyut ve kozmik kavramları edebi eserlerde tanır. Çocuk somut kavram edinme döneminde olduğu için soyut ve metafizik kavramları imaj dili sayesinde uzun vadeli belleğe yerleştirebilmektedir. Burada çocuklar yaşadıkları dünyada kullanılan sembolleri ve imajları onların arka planlarıyla birlikte öğrenirler. İmaj dili çocuğun ruhuna etki ettiği için bilincin canlı tutulmasına etkide bulunur.